

جلوہ دلدار

ترجمہ جامع الاسرار و منبع الانوار

علامہ سید حیدر آملی

www.ketab.ir

مترجم:

استاد سید یوسف ابراہیمیان آملی

سرشناسه	: املی، سیدحیدر بن علی، ۷۲۰ - ۷۸۲ ق.
عنوان قرارداد	: جامع الاسرار و منبع الانوار. فارسی
عنوان و نام پدیدآور	: جلوه دلداری ترجمه جامع الاسرار و منبع الانوار / مؤلف سیدحیدر املی؛ مترجم سیدیوسف ابراهیمیان املی.
مشخصات نشر	: قم: قائم آل محمد (ص)، ۱۳۹۱.
مشخصات ظاهری	: ۸۰۸ ص.
شابک	: 978-964-8911-34-3
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: چاپ قبلی: رسالتش، ۱۳۸۱. (۸۴۵ ص.)
موضوع	: ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ - ۶۳۸ ق. -- نقد و تفسیر
موضوع	: عرفان -- متون قدیمی تا قرن ۱۴
موضوع	: فلسفه اسلامی
موضوع	: هستی شناسی
شناسه افزوده	: ابراهیمیان املی، یوسف، ۱۳۳۹ -، مترجم
رده بندی کنگره	: ۲۸۳/۲ BP ج ۸۱ / ۲۰۴۱ ۱۳۹۱
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۸۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۰۰۲۰۷۸



قم / خیابان ارم / پاساژ قدس / طبقه هفتم / پلاک ۸۴ / تلفن: ۳۷۷۳۹۵۲۵

نام کتاب: جلوه دلداری (ترجمه جامع الاسرار و منبع الانوار)

مؤلف: علامه سید حیدر املی

مترجم: استاد سید یوسف ابراهیمیان املی

ناشر: انتشارات قائم آل محمد (عج)

نوبت چاپ: دوم (اول این ناشر) - ۱۳۹۲

چاپخانه: ولیعصر (عج)

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۲۸۵۰۰ تومان

فهرست

۱۱	سخن نخست
۱۷	ابتدای کتاب
۳۵	مقدمه / پنهان کردن اسرار کتاب (از نااهلان)
۷۳	اصل اول / در توحید و اقسام آن
۳۴۷	اصل دوم / در شاه آوردن، حقیقت توحید از کلام خدا و کلام پیامبران و اولیا
۴۵۵	اصل سوم / در توابع و لواحق اسرار، شریعت‌های الهی و مانند آن
۷۹۵	پایان [کتاب] در وصیت است

فهرست تفصیلی

۱۱	سخن نخست
۱۷	ابتدای کتاب
۳۵	مقدمه / پنهان کردن اسما، کتاب (از ناهلان)
۷۳	اصل اول / در توحید و افسانه از
۷۳	قاعده اول در فضیلت توحید
۱۰۷	قاعده دوم در تعریف توحید
۱۱۶	قاعده سوم در تقسیم توحید
۱۵۴	قاعده چهارم در چگونگی توحید
۱۵۵	وجه اول: کیفیت توحید وجودی
۱۶۴	وجه دوم: معنی توحید وجودی
۱۷۵	وجه سوم: توحید ذاتی
۱۸۸	وجه چهارم: توحید صفاتی
۲۰۴	وجه پنجم: توحید افعالی
۲۲۵	وجه ششم: شئون ذاتی نامحدود حق
۲۵۳	وجه هفتم: فاعل‌ها و قابل‌ها
۲۶۵	وجه هشتم: قابل و فاعل
۲۷۵	وجه نهم: حقایق و ماهیات

۲۸۶	وجه دهم: مثال وجود مطلق و مقید
۳۰۰	ذیل قاعده چهارم: در شبهات وارده بر توحید، و در بحث از صوفیه و سز ولایت و امامت
۳۲۸	عصمت
۳۴۷	اصل دوم / شواهدی بر حقیقت توحید از کلام خدا و کلام پیامبران و اولیا
۳۴۷	قاعده اول: شواهدی از کلام خداوند در حقیقت توحید و اثبات آن
۳۷۹	قاعده دوم: شواهدی از به کلام پیامبران علیهم السلام در حقیقت توحید و اثبات آن
۴۰۲	قاعده سوم: شواهدی از کلام اولیا علیهم السلام در حقیقت توحید و اثبات آن
۴۲۷	قاعده چهارم: شواهدی از کلام مشایخ در حقیقت توحید و اثبات آن
۴۵۵	اصل سوم / در توانع و لواحق اسرار شریعت‌های الهی و مانند آن
۴۵۵	قاعده اول: در بیان شریعت و طریقت و حقیقت
۵۰۵	قاعده دوم: در اسرار نبوت و ر مالت و ولایت
۵۲۳	تنبیه و تحقیق
۵۲۴	بحث اول: در تعیین خاتم اولیای مطلق
۵۶۸	بحث دوم: در تعیین خاتم ولایت مقیده
۵۸۷	قاعده سوم: در بیان وحی و الهام و کشف
۵۹۱	در بیان وحی و الهام و کشف
۶۱۵	در بیان فرق بین علوم کسبی و علوم ارثی
۶۸۲	در توضیح چگونگی تحصیل علوم ظاهری و علوم حقیقی
۷۶۱	قاعده چهارم: در بیان اسلام و ایمان و یقین
۷۹۵	پایان [کتاب]: در وصیت است

سخن نخست

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذى كشف عن جماله المطلق حجاب الجلال المسمى بالكثرة و خلّص عباده المخلصين بنور وحدته الذاتية عن ظلمات رؤية الغير، حتى خرجوا عن دركات السبل المتفرقة و نطقوا بتوحيده الالهي و الوجودى بعد خلاصهم عن الشرك الجلى و الخفى و وصلوا فى مراتب الحضرات الالهية و الكونية الى اعلى الحضرة و شاهدوا بعينه على ما ينبغى عين ذاته المطلقة.

وصلاته الكاملة على نبيه الذى هو السبب لظهور السموات الى الفعل من القوة، المخصوص بالمقام المحمود و لواء الحمد من حين الفطرة، المبعوث بالبرزخ الجامع، المبعوث الى خير امة، و على الباب الاعظم و المحل الراجح، المولود جوف الكعبة، الذى له مرتبة ان يعين نفسه تحت الباء بالنقطة و على آله و اصحابه و اهل بيته، اهل بيت العلم و المعرفة و الحكمة.

اما بعد: آنچه در منظر و مرآى اهل نظر است، موسوم به جلوه دلدار ترجمه كتاب جامع الاسرار و منبع الانوار است.

جامع الاسرار از قويم ترين و نفيس ترين اثر عارف آملی، حضرت علامه سيد حيدر بن على بن حيدر آملی است كه با تلاش و كاوش و تحقيق، بر آن شد تا غبار بيگانگي بين صوفيه و شيعة را با كمك قرآن و استمداد از احاديث نبوي و ولوى بزدايد؛ و شيطان فتنه انگيز را با

تیر قرآن و برهان رمی کند؛ و این دو شارب مشربه قرآن و عترت را کنار هم بنشانند؛ و ثابت کند که شیعه حقیقی، همان صوفی؛ و صوفی حقیقی، همان شیعه است.

علامه سید حیدر آملی به جهت طهارت و تهذیب فراوان، به زین‌العابدین زمان خود ملقب شدند و در پرتو عبادات و ریاضات، لب علم شهودی را چشیدند و در پرتو چشیدن این شراب ظهور آسمانی، از چنان قوتی برخوردار شدند که توانستند با کمک اسم اعظم علم شهودی، دیو فتنه‌انگیز را بر جای بنشانند و دریای اندیشه دو فرقه صوفیه و شیعه را، به یک مأخذ و مشربه بازگردانند و معجزه عظیم اصلاح ذات‌بین را از خود به یادگار بگذارند.

ایشان، دانش و دارایی دلنشین عرفان را که سرآمد همه علوم و دارالقرار تمام دانش‌هاست، از ملایم بافته‌های خیال، خارج و آن را در صراط مستقیم قرآن و عترت معصومین (علیهم‌السلام) قرار دادند. و در این زایش و پالایش، جز ملاحظه حجت معصوم، احدی را ملاحظه نکردند و جانب کسی را جهت نگرفتند؛ بزرگانی چون غزالی و فخر رازی را از دم تیغ راندند؛ و غده فساد، لغزش این سربازی در باب ولایت را، با شهادت و جرأت بی‌مانند جراحی کردند؛ و در عرصه عمل، میزان معصوم را نصب، و راست را از دروغ، و صحیح را از سقیم پالایش کردند.

از آنجایی که خداوند وعده داد که هیچ عمل نیک را بی‌پاداش نگذارد، بعد از هفت قرن، عده‌ای اهل دل بر آن شدند عرفان، این مایه حیات جان انسان را از خس و خاشاک بافته‌ها و برداشت‌های بی‌اساس بیاراستند؛ و نقاب نهفته بر جمال عرفان قرآن و عترت را بیفکنند؛ و آفتاب عرفان علوی را نمایان ساختند.

امیدوارم که نقص و کاستی این کار که در فرصت کم و با مشاغل فراوان در حضر و سفر صورت گرفته است، مورد مغفرت غفار عالم و مظاهر بزرگوار او قرار گیرد؛ و روزی که (لاینفع مال ولا بنون)، مفید واقع گردد.

چند نکته ضروری

- ۱ - مبنای ترجمه این کتاب تصحیح هانری گُربن و عثمان اسماعیل یحیی (تهران، انجمن ایران‌شناسی فرانسه و شرکت علمی و فرهنگی، چاپ دوم، ۱۳۶۸) می‌باشد.
 - ۲ - متن آیات، استفاده شده از خط عثمان طه؛ و ترجمه آیات نیز، از ترجمه محمد مهدی فولادوند است.
 - ۳ - متن نهج البلاغه، استفاده شده از تصحیح صبحی الصالح است.
 - ۴ - ترجمه روایات و سروده‌ها از مترجم است.
 - ۵ - آنچه که مترجم برای روانی متن افزوده است، در داخل [] قرار گرفته است.
 - ۶ - گاهی برای مزید فایده، نکاتی در پاورقی ذکر شده و تمام ارجاع‌ها در پاورقی، از مترجم است.
- به فضل الهی، ترجمه بخشی از کتاب در مکه مکرمه (۱۳۸۱/۵/۳۱) و بخش‌های پایانی کتاب، در نوزدهم رمضان المبارک ۱۴۲۳ هجری قمری برابر با (۱۳۸۱/۹/۴) به پایان رسیده است.
- در پایان لازم می‌دانم از همه دست‌اندرکاران و علاقه‌مندان که از سر عشق و ارادت به عرفان و عارف آملی، رنج آماده‌سازی و چاپ این اثر را به دوش کشیدند، تشکر و قدردانی نمایم.

و الحمد لله رب العالمین
سید یوسف ابراهیمیان آملی